

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2026 m. birželio 8 d. Nr. 3R-1043 (2.13-1.E)

Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2024-10-15 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėjas) 2024-10-14 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-6638 (2.13.Mr)), o 2025-07-14, 2026-01-08 ir 2026-01-12 papildomą informaciją apie šio skundo (atitinkamai Inspekcijos reg. Nr. 1R-4607 (2.13.Mr), Nr. 1R-120 (2.13 Mr) ir 1R-214 (2.13 Mr)) (toliau – Skundas), kuriame nurodyta, kad [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Skundžiamas asmuo) dėl neegzistuojančios skolos neteisėtai perdavė Pareiškėjo asmens duomenis [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Bendrovė), kuri juos paskelbė viešai. Skunde pažymima, jog dėl Skundžiamo asmens kaltės Pareiškėjas patyrė nuostolių, kurių Skundžiamas asmuo nėra atlyginęs, dėl to Pareiškėjas kreipėsi į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – VVTAT)¹. Pareiškėjas reikalauja pripažinti Skundą pagrįstu, įpareigoti Skundžiamą asmenį sustabdyti bet kokios informacijos sklaidimą tretiesiems asmenims, viešai paskelbti atsiprašymą, pilnai kompensuoti Pareiškėjo patirtus nuostolius.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjo Skundą jo apimtyje,

n u s t a t ė:

Skundžiamas asmuo 2025-07-07 ir 2025-07-29 Inspekcijai pateikė paaiškinimus (Inspekcijos reg. Nr. 1R 4426 (2.13.Mr) ir Nr. 1R 4976 (2.13.Mr)), kuriuose nurodė, kad 2022-03-29 Pareiškėjas ir Skundžiamas asmuo sudarė elektrinės dalies pirkimo–pardavimo sutartį dėl 15 kW galios elektrinės dalies, kaip bendros elektrinės sudėtinės dalies (toliau – Sutartis-1). Paaiškinimuose nurodyta, kad pagal Sutartį-1 Pareiškėjas įsipareigojo per 5 darbo dienas nuo PVM sąskaitos faktūros išrašymo sumokėti 17 100 Eur, įskaitant 50 Eur avansinį mokestį (galutinė mokėtina suma – 17 050 Eur). Skundžiamas asmuo teigė, kad Pareiškėjas skolos fakto neginčija, o į Skundžiamą asmenį kreipėsi ne dėl asmens duomenų tvarkymo teisėtumo, bet dėl Sutarties-1 vykdymo klausimų, kurie nagrinėjami Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje (toliau – VVTAT). Taip pat nurodyta, kad VVTAT 2024-12-16 dėl Pareiškėjo skundo priėmė nutarimą, kurio nei Pareiškėjas, nei Skundžiamas asmuo neskundė bendrosios kompetencijos teismui. Be to, Skundžiamo asmens teigimu, Pareiškėjas 2025-02-03 pakartotinai kreipėsi į VVTAT, prašydamas ginčą spręsti iš naujo, ir VVTAT priėmė Pareiškėjo prašymą nagrinėti. Skundžiamas asmuo papildomai pažymėjo, kad Sutarties-1 bendrosiose sąlygose nustatyta, jog jei Pareiškėjas daugiau kaip 30 kalendorinių dienų vėluoja vykdyti mokėjimo prievolę, Skundžiamas asmuo, raštu informavęs Pareiškėją, turi teisę perduoti Pareiškėjo duomenis skolų administravimo ir išieškojimo subjektams bei institucijoms. Nurodyta, kad Pareiškėjas apie ketinimą perduoti informaciją trečiajam asmeniui buvo informuotas 2024-08-02, o per nustatytą terminą nesumokėjęs skolos, 2024-09-03 Pareiškėjo duomenys buvo perduoti Bendrovei. Skundžiamas

¹ Pareiškėjas pateikė Inspekcijai VVTAT nutarimą, kuriame pasisakoma dėl Pareiškėjo reikalaujamų nuostolių ir delspinigių atlyginimo pagrįstumo.

asmuo nurodė, kad Pareiškėjo duomenys tvarkomi vadovaujantis BDAR² 6 straipsnio 1 dalies b ir f punktų pagrindu.

Dėl Inspekcijos kompetencijos

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų³ (toliau – Nuostatai) 9.2 papunktyje įtvirtintas vienas iš Inspekcijos veiklos tikslų – stebėti ir užtikrinti BDAR, Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Teisėsapugos ADTAJ), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAJ), išskyrus atvejus, kai tai yra žurnalistų etikos inspektoriaus kompetencija, taikymą, prižiūrėti ir kontroliuoti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo nuostatų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą bei privatumo apsaugą, vykdymą. Siekdama Nuostatų 9.2 papunktyje nurodyto tikslo, Inspekcija, be kita ko, BDAR, ADTAJ, Teisėsapugos ADTAJ nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus šių įstatymų ir Elektroninių ryšių įstatymo nuostatų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą bei privatumo apsaugą, nustatytais atvejais, Inspekcijos nustatyta tvarka nagrinėja asmenų skundus tarptautinėse sutartyse nustatytais atvejais ir, remdamasi skunduose pateikta informacija, tikrina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą bei priima sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų (Nuostatų 11.1 papunktis).

Pareiškėjas Skunde nurodo, jog nesutinka su skola. Skundžiamas asmuo skolą sieja su šalių sutartiniais santykiais. Iš Inspekcijai pateiktos informacijos nustatyta, kad tarp Pareiškėjo ir Skundžiamo asmens yra sudaryta sutartis, kurios pagrindu Skundžiamas asmuo Pareiškėjui išrašė sąskaitą faktūrą⁴, tačiau Pareiškėjas atsisako ją apmokėti. Pareiškėjas tokį atsisakymą grindžia tuo, kad dėl Skundžiamo asmens kaltės patyrė nuostolių, kurie iki šiol nėra atlyginti. Pareiškėjas taip pat prašo Inspekcijos įpareigoti Skundžiamą asmenį sustabdyti bet kokios informacijos apie skolą skleidimą tretiesiems asmenims, viešai paskelbti atsiprašymą, kompensuoti Pareiškėjo patirtus nuostolius, netesybas.

Inspekcija, kaip priežiūros institucija, nagrinėdama asmenų skundus, vertina asmens duomenų tvarkymo teisėtumą konkrečaus skundo nagrinėjimo ribose. Inspekcijai nėra suteikti įgaliojimai spręsti klausimų, susijusių su šalių sutartiniais santykiais, įsiskolinimo susidarymo pagrįstumu, taip pat įpareigoti asmenis viešai paskelbti atsiprašymą, atlyginti kitos šalies patirtus nuostolius ar sumokėti netesybas. Šie klausimai yra civilinės teisės taikymo sritis ir nėra savarankiškas Inspekcijos vertinimo dalykas. Iš civilinių santykių kylantys ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Todėl, atsižvelgdama į taikytiną teisinį reguliavimą ir šalių pateiktą informaciją, Inspekcija šio Skundo nagrinėjimo ribose vertina tik Skundžiamo asmens veiksmų teisėtumą tvarkant Pareiškėjo asmens duomenis mokumo vertinimo tikslais.

Dėl Pareiškėjo duomenų apie skolą tvarkymo

Asmens duomenų tvarkymą reglamentuoja BDAR ir ADTAJ. Vadovaujantis BDAR asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik taikant BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei pritaikius bent vieną iš BDAR 6 straipsnyje nustatytų sąlygų. Pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalį, duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi BDAR 5 straipsnio 1 dalies, ir turi sugebėti įrodyti, kad jos laikomasi (atskaitomybės principas). Pagal BDAR 4 straipsnio 7 punktą duomenų valdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuris vienas ar drauge su kitais nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones.

² 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

³ Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 1156 „Dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nuostatų patvirtinimo“.

⁴ Inspekcijai pateikta sutartis ir Skundžiamo asmens išrašyta PVM sąskaita faktūra skirta Pareiškėjui.

Pažymėtina, kad BDAR nedraudžia teikti asmens duomenų (pavyzdžiui, skolų išieškojimui arba mokumo vertinimo tikslais), tačiau nustato reikalavimus, kuriuos turi atitikti bet koks asmens duomenų tvarkymas, įskaitant tokį teikimą. Dažniausiai asmens duomenys skolų išieškojimo tikslu yra tvarkomi remiantis įmonės ar įstaigos, kuriam asmuo skolingas, teisėtu interesu (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktas). Tokiu atveju asmuo privalo būti informuotas apie asmens duomenų perdavimą trečiajam asmeniui (pavyzdžiui, išieškojimo įmonei), tačiau tokiam perdavimui jo sutikimo nereikia.

Nagrinėjamu atveju Skundžiamas asmuo kartu su paaiškinimu Inspekcijai pateikė Skundžiamo asmens ir Bendrovės sudarytą sutartį (toliau – Sutartis-2). Sutartimi-2 Skundžiamas asmuo išreiškė valią dalyvauti skolininkų administravimo informacinėje sistemoje (toliau – SAIS) ir įsipareigojo teikti į SAIS duomenis apie skolininkus bei užtikrinti savalaikį šių duomenų atnaujinimą (Sutarties-2 2 punktas). Vadovaujantis Sutartimi-2, Bendrovė veikia kaip SAIS tvarkomų asmens duomenų valdytojas, nustatantis duomenų tvarkymo tikslus ir priemones, o SAIS esantys duomenys tvarkomi ir teikiami teisėtą interesą turintiems tretiesiems asmenims mokumo vertinimo ir įsiskolinimo valdymo tikslais. Papildomai Sutarties-2 8 punktu Skundžiamas asmuo įsipareigojo užtikrinti, kad skolininkai būtų tinkamai informuoti apie jų asmens duomenų pateikimą į SAIS, duomenų tvarkymo tikslus, duomenų teikimą bei Bendrovės teisę teikti tokius duomenis tretiesiems asmenims, turintiems teisėtą interesą. Taigi Sutartimi-2 įtvirtinta Skundžiamo asmens pareiga įgyvendinti informavimo priemones taip, kad skolininkams būtų aiškiai ir suprantamai pateikta esminė informacija apie jų asmens duomenų tvarkymą SAIS.

Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Pareiškėjo duomenų apie įsiskolinimą tvarkymas SAIS yra vykdomas pagal Sutartimi-2 apibrėžtą Bendrovės, kaip duomenų valdytojo, veiklos modelį, o Skundžiamas asmuo veikia kaip duomenų teikėjas, vykdamas pareigą pateikti ir palaikyti aktualius duomenis bei užtikrinti duomenų subjekto informavimą apie tokį tvarkymą ir duomenų teikimą tretiesiems asmenims.

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad 2024-08-02 Skundžiamas asmuo Pareiškėjui išsiuntė priminimą dėl susidariusios skolos apmokėjimo. Minėtame priminime Pareiškėjas buvo informuotas, kad, uždelsus vykdyti įsipareigojimus daugiau kaip 30 dienų, Skundžiamas asmuo teiks Bendrovei (kredito biurui) informaciją apie Pareiškėjo tapatybę, kontaktinius duomenis ir kredito istoriją (finansinius ir turtinius įsipareigojimus ir jų vykdymą, skolas ir jų apmokėjimą), o Bendrovė šią informaciją tvarkys ir teiks tretiesiems asmenims (įskaitant finansų įstaigas, telekomunikacijų bendroves, draudimo, elektros ir komunalinių paslaugų teikėjus, prekybos įmones ir kt.) teisėtu interesų ir tikslų įgyvendinimui – kreditingumo įvertinimui ir įsiskolinimo valdymui. Taip pat nurodyta, kad kredito istorijos duomenys tvarkomi 10 metų po įsipareigojimų įvykdymo. Be to, priminime Pareiškėjas buvo informuotas apie galimybę susipažinti su savo kredito istorija kreipiantis tiesiogiai į Bendrovę, taip pat apie duomenų subjekto teises (įskaitant teisę reikalauti ištaisyti ar ištrinti duomenis, apriboti tvarkymą, teisę nesutikti su tvarkymu bei teisę į duomenų perkeliamumą). Papildomai nurodyta, kur galima rasti išsamesnę informaciją apie teisių įgyvendinimo tvarką ir ribojimus, bei pateikta informacija apie galimus teisių gynimo būdus, įskaitant kreipimąsi į Bendrovės atstovus, Inspekciją ar teismą.

Įvertinus Sutarties-2 nuostatas bei 2024-08-02 Pareiškėjui pateiktą informaciją apie duomenų teikimą, tvarkymo tikslus, gavėjų kategorijas, saugojimo terminą ir duomenų subjekto teises, darytina išvada, kad Pareiškėjo asmens duomenų teikimas ir tvarkymas SAIS (kredito istorijos / įsiskolinimo valdymo tikslais) iš esmės atitinka BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtintą teisėto intereso pagrindą, o duomenų subjekto sutikimas šiuo atveju nėra būtinas. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo konstatuoti BDAR pažeidimo dėl duomenų teikimo SAIS, todėl skundas šioje dalyje vertintinas kaip nepagrįstas.

Atsižvelgiant į pateiktą informaciją ir vadovaujantis ADTAJ 31 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjo Skundą atmesti.
2. Apie priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją ir Skundžiamą asmenį.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktorė

Dijana Šinkūnienė